

Af Familien Vangensteens Papirer.

Ved **D. Thrap.**

I, Familie-Bibelen.

Den gamle Familie-Bibel i Sogneprest Herman Vangensteens Eje, er Christian IVdes Bibel (Qvart-Udgaven) trykt 1647. Den har saadan Paaskrift:

„Denne Guds hellige Skrift haver jeg bekomet efter min sahl broder Hr. Ove Andreas Wangensteen Sognepræst til Rachestad Præstegjeld, som døde d. 20 Juli 1722, Er siden af mig med nyt Bind forbedret.

Jens Wangensteen.

Den 3die Januarii 1776 er denne Bibel mig foræret efter min Bæste Fader. Wildberg den 21 Martii 1776. J. J. Wangensteen.

Jens Ovesen Vangensteen. Anno 1696 den 10 April Kl. 3 slet formiddag som var en Langfredags Morgen er jeg føed til denne syndige Verden paa Wangs Præstegaard i Walders, min fader var Mag. Ove Ovesen Hvid¹⁾ Sogne Præst til Wangsgjeld og Provst over Walders og Hallingdalen, som døde in Martij 1714. Min Moder er Kirsten Larsdatter Riis. Anno 1710 in febr. kom jeg hjemmefra til min Morbroder Christopher Larsen, Raadmand paa Bragnæs, for at informeres ved Pennen og i Regnekunsten; og som han døde om for-aaret 1711, kom jeg derifra til Sorenskriveren paa folloug Sr. Jørgen Jensen Berg i tieniste, og var der paa 5 Aar til Anno 1715 d. 19 Marti, da jeg tog min afskeed derifra for at forsøge Lychen andensteds. Reiste saa hiem til min K. Moder i Walders for at besøge hende, hvor jeg forblev til d. 9 October 1715, da jeg antog tieniste hos min morbroder Sr Lars Larsen Riis foged over øfre Rommerike, men som han ved Døden affalt d. 14 Juli 1716, blev jeg enda der videre i tieniste for at have tilsyn med Sterboet indtil d. 16 febr. 1717, da jeg antog tieniste hos Sorenskriveren over øfre Rommerige og Oudalen Sr. Edvard Røring. var der til d. 5 Juli 1718, da jeg kom i tieniste hos Sorenskriveren paa Nedre Rommerige Sr Hans Wexelsen, og imidlertid d. 8 Aug. 1719 blev jeg antaget som felt Proviantz Skriver Commissær ved Armèen for det Wingerske Cantong under Hr. General Major Buddes Commando, men som Gud almægtigste gav os den tiid stilstand og freed, at Armèen kunde gaa i lægderne igien, nød jeg min Demission d. 16 Septbr. næsteffter, da jeg neppe var ankommen til armèen ved Magnor broe i Sverrige og tieniste hafde antaget, Hvorpaa jeg forblev i min forrige Condition hos velbemelte Wexelsen, indtil A^o 1723 d. 2 Decbr. da jeg kom i Egteskab med min K. hustrue Giertrud Maria Leuning. Gud see til os i naade og barmhertighed; og stod voris bryllup paa Wilberg i Sørum sogn forbem. Dag, da meerbemt. min hosbond Hr. Hans Wexelsen med hans Kieriste min Mad-

1) Efter Protokollen over geistlige Embedsbesættelser i Norge efter 1660 er Ove Ovesen uo-nævnt til Sogneprest til Vang (Valders) 21 Marts 1682, og efter Edsprotokollen aflagde han Ed som Sogneprest 20 Mal 1682. Efter B. Svendsen havde han foruden den her om-handlede Sønnerne 1) Laurentius Wangensteen, personel Kapellan til Vang, ordeneret 26 April 1711 og 1) Ovidius Andreas Wangensteen, ordeneret 4 Juli 1710 til personel Kapellan i Aal. Ove Ovesen maa formentlig være den Ovius Ovii, der deponerede 13 Juli 1668 og i Matriculen siges at være fra Fredrikstad, og det maa vel saaledes være en Feil, naar han hos Lampe (Bergens Stifts Biskoper og Prester II, 34) siges at være fra Halland.

moder udi all velvillighed lod bekoste voris bryllup meget sømeligt og raisonabelt i mange got folchs Samqvem, uden voris Ringeste bekostning, saavel som i alt andet været mig i forældres Sted med all Redebonhed og Velvillighed, som billig bør være mig til en Huckommelse Tog saa min afskeed derifra d. 4 May 1724 og flytted hid til Leersund i Skiedsmoe Sogn at boe. Herre min Gud og fader, som altid har været mig naadig og ført mig underligen til denne tid, tænk fremdeles paa mig til det bedste for Jesu Christi Skyld, Amen.

Mit Haab til Gud allene.

Jens Wangenstein.

[Senere tilføjet: Han døde som en meget duelig og retsindig Sagfører paa sin Gaard Hemnæs den 20 Juli 1756, 60 Aar gammel.]

Ao 1730 d. 18 Augusti blev min Hustru forløst med sin første Søn Kl. 11 slet formiddag som d. 25 blev døbt ved Skiedsmoe Kirke og kaldet *Lars*, hans Daabs Vidner var Mad. Wexelsen, Mad. Mørck og Jomfru Maria Elisabeth Arbin samt Capitain Leth, Hr. foged Dedecham og Mons Claus Pedersøn Strøm . . . [tilføjet senere: døde som Proc. Oct. 1762 gift med Enke Bekman (?) uden Børn.]

Ao 1732 d. 28 May Kl. 4 slet efter middag døde min kiære Moder Kirsten Larsdaatter Sahl. Mag. Ove Ovesens paa Leerdahls Præstegaard i Bergens Stift, hvor hun opholdt sig til Livs brød hos min K. svoger Hr. Jonas Lindahl og i bnte Leerdahls hoved Kirke begravet, Salig udi haabet.

Ao 1733 d. 3 November Kl. 5 slet efftermiddag blev min Søn *Ove Henrich* fød til denne syndige Værden, som derefter d. 9 dito blev døbt ved Skiedsmoe hoved Kirke af Sogne Præsten Hr. Anders Mørck, hans Daabsvidner var Mad. Anicken Hr. foged Dedekams (sic), Maria Peder Jølsens og Jomfru Mette Wexelsens, Monsr. Johannes Teiste paa Ryen, Peder Jølsen og Lars Sørum. Herre lad ham se din Salighed.

Ao 1734 d. 19 Julii Kl. 7 om Morgenen døde min lille Søn Ove Henrich i Børnekopperne . . .

Anno 1735 d. 22 febr. om aftenen imellem 8 a 9 slet . . . blev min Kone forløst med sin 3die Søn, som blev døbt ved Skiedsmoe hoved Kirke d. 27de dito og kaldet *Ove Henrick*, hans Daabsvidner var Mad. Dedekam og Jomfru Maria Wexelsen samt fogden Jonas Dedekam, Mr. Johannes Teiste og Mr. Amund Robsahm . . . [Senere tilføjet: Døde som Foged over Nedre Romeriget paa Vilberg Gaard i Sørum d. 9 April 1788, gift med Jomfru Margr. B.]

Anno 1737 den 6te Martii Kl. mellem 8 a 9 slet om Aftenen blev min Datter *Kirsten* fød, som d. 11 Marti næst efter er christnet ved Skiedsmoe hoved Kirke. Hendes Daabsvidner var Mad. Anne Cathrine Mørck og Jomfru Cathrine Marie Stub, samt Sr. Morten Adolph Matisøn, Adjutant Ole Giessing og Studiosus Mickel Pedstrup. . . [Senere tilføjet: Døde let og hastig paa sin Bopæl Ulvøved i Sørum d. 1 Novbr. 1819, nær 83 Aar gammel ugift.]

Ao 1738 d. 13 Novbr. om aftenen Kl. mellem 8 a 9 blev min Daatter *Lene Chatrine* fød, og den 16 Nov. næst efter som var en Søndag døbt ved Skiedsmoe Kirke, hendes Daabsvidner var Mad. Anicken Dedekams, Jfr. Mette Wexelsen, Copist Bødker, Hr. Anders Mørck og Lensm. Jens Larsen Sørum . . .

Ao 1739 d. 28 febr. som var een Løverdag fløttede jeg ind til Hemnæs i Hølands Præstegield. Gud! Du som har ført mig underligen til denne tid, følg mig fremdeles for dit Nafns Skyld.

Ao 1741 d. 5 Martii dødde min lille Daatter Helene Cathrine (sic) i Børnekopperne . . .

Ao 1742 d. 4 May imellem Kl. 8 og 9 om Aftenen . . . blev min 3die

Daatter *Helene Cathrine* fød, døbt d. 6 May nest efter, hendes faddere var Hr. Lieutenant Schumans frue fra Nordre Hemnæs og hendes Jomfru Datter Ertmichte, samt Erich Østbye, Svend Aas og Niels Saxegaard . . .

Ao 1743 den 21 Novemb. Kl. 4 eftermiddag blev min *Hans* fød Den 24 nest efter er han døbt ved Hemnæs Kirke, hans Daabsvidner vare Hr. Lieutenant Schuman, Erik Østbye og Jørgen Torp, samt Mette Torp og Jfru Hendrika Schuman . . . [Senere tilføjet: Først Stykjunker i den holstenske Campagne 1760, siden Advokat og Foged, døde i Opsloe i Marts 1800, gift 1. med Jfr. A. M. Bechman, død May 1780 paa Ulving. 2. Jfr. B. C. Verner, død 1812 April, Xnia.]

Ao 1745 d. 16 april Kl. 5 eftermiddag som var en Langfredag 8 timer efter fuldmaane er min Søn *Jacob* fød og døbt ved Hemnes Kirke d. 20 April nestefter, hans Daabsvidner var Gunil Saxegaard og Ingri Povelsdaatter, Svend Skorrebøl, Jørgen Torp og Mr. Svend Smith . . .

Ao 1746 d. 14 Augusti Kl. 5 $\frac{1}{2}$, eftermiddag er min Søn *Jens* fød og 20 dito nestefter Døbt ved Hemnæs Kirke, hans Daabsvidner Mette Østerbye og Gunil Saxgaard, Erik Østbye, Svend Saxegaard og Morten Svendsen Enger . . .

Ano 1747 d. 25 Dec. . . . om Aftenen Kl. 11 døde min *Helene Chatrine* i børnekopperne d. 27 dito om aftenen Kl. 5 døde min Søn *Jens* ligesaa og Kl. 8 nestefter min Søn *Jacob* i Børnekopperne, som alle 3 udi een graf bleve begrafne ved Hemnes Kirke d. 31 Decb. 1747.

Den 20 Juli 1756 om morgenen Kl. 9 slet døde min velsignede man *Jens Vangenstein* . . .

Den 10 Februar 1759 [57?] reiste min Søn *Hans* til Fridrichstad . . .

Den 10 Juli 1758 reiste min Søn *Hans* herifra og til rensborg med Hr. lieutenant Vangenstein og frue. Same tid modtog jeg to af hans bører [Sebast: og Frantz] til at for sørge (?) . . .

Den fem og tyvende mai 1759 havde min Søn *Ove Henric Vangenstein* brølop paa Urskou prestegaar med velædle Jomfru Margrete Bue . . .

1759 d. 6 oktober hafde min Søn *Lars Vangenstein* brølop med velædle madam *Bergite Maria* sal. NiIs Erdmans (?) . . .

1762 d. 23 oktober Kl. syv om aftenen døde min elste Søn *Lars Vangenstein* i sin Alders toogtredivte Aar og to maaneder . . .

D. 20 Martii 1766 fløte jeg fra Hemnes vor jeg havde bod I syv og 20 aar . . .

Den 15 februari 1767 havde min Søn *Hans* brølop her paa rusberget med velædle Jomfru *Anne Margrete Erdman* . . .

Den brave Enke *G. M. Vangenstein* fød Leuning overlevede sin Mand 34 Aar og døde paa Vilberg i sin Sønne-Kones Huus den 11 Maj 1790 i en vel-signet Alder 87 Aar. Hun var fød 9 Juli 1703 paa Leersund Gaard af For-ældre Joh. Henr. Leuning og Auditor Jensens Datter paa Mell. Asak af Brok-dorffs Slegt.

Ove Henrik Vangenstein blev fød paa Leersund Gaard i Skedsmo den 22 Febr. 1735. I sin første Ungdom var han paa Stiftskontoret i Chra. under Hr. v. Rappe og Gersdorff, siden hos Sorenskriversne Lembach og Ørum paa Hof i Fedt. 1756 tog han under Herm. Colbjørnsens Veiledning juridisk Examen i Kbhavn med bedste Karakter. 1759, 25 Maj giftede han sig som Proc.

ved Over og Under Rett. med Jfr. Margrete Bue og boede først paa Leersund siden paa Hemnæs. 1765 blev han Foged over Nedre Romeriget efter den bekjendte Bulpontan. 1766 om Vaaren flyttede han med sin Familie til Rudsb. i Fedt og 1771 til Vilberg i Sørum, hvor han velsignet og savnet døde 9 April 1788, men hans Enke 18 Aar senere d. 4 Sept. 1806. Deres Børn vare:

1. *Gertrud Marie* fød 7 Febr. 1760, gift 1783 med Sogneprest Holbye. Han døde 9 Sept. 1791 i Fedt Prgd. 1 Barn.

2. *Anne Ovidia* fød 15 Febr. 1761, gift 1784 med Postmester Messel. Han død 25 Marts 1806 i Xnia, hun 3 Jan. 1820 i Oslo. 4 Børn.

Jens Johan fød 5 Sept. 1766, gift 7 Jan. 1804 med Jfr. K. H. Skildrup. Han død 8 Februar 1837. Hun [† 1851. Hendes Navn er: Catharine Stranger Skjelderup.] 3 Børn.

4. *Kirsten Margrete* fød 1 Maj 1768, gift 1792 med S.prest Keyser siden Biskop. Han død i Xsand 1 Dcbr. 1810, hun i Xnia 25 Nov. 1820. 5 Børn.

5. dødfød Søn. 6, 7. Tvillingdøtre døde smaa.

Aar 1766 en Fredagften den 5 Septbr. er jeg fød . . . paa Rudsb. Gaard i Fedt . . . af Forældre Ove Henrik Vangenstein K. M. Foged over Nedre Romerige og Margrethe Bue, Datter af Dragoncaptain Hans Bue paa Svendal . . .

1771 om Vaaren kom jeg med mine Forældre til Vilberg i Sørum . . .

1774 begyndte min Skolegang under en gammel Underoffiseer Claus Hygens Anførsel.

1775 om Sommeren kom Student P. C. Bech hid for at informere, da min Kamerad Per Mørk beklagede, at Glæden var nu forbi paa Vilberg . . .

1778 Midsommer kom Stud. Jesp. Glatved i Bechs Sted . . .

1780 May 30 kom jeg i Skole hos Prest Keyser paa Leuten i Hovind Annex, som tillige læste for Jens Brandt og Jac. Neu[mann?]¹⁾.

1781 . . . Den stygge Stiftamtmand Levetzau stræbede forgjæves at styrte min Fader.

1783 Apr. 9 forlod jeg Vilberg for at følge Just.Raad Bolt til Kbhavn, hvor vi lykkelig arriverede d. 25 April. Samme Aar blev jeg Student med bedste Karakter . . . Samme Aars Sommer var jeg med min Onkel Pehrson nogle Dage i Besøg hos den lærde Etatsraad Tyge Rothe paa Tybjerg.

1807 fra Nylaar antaget Husholdning paa Vilberg . . .

1808 . . . Min Søn Stig Cato Frithiof fød 23 Aug.

1809 foretaget Boringer efter Steensalt . . .

1810 foretaget Reiser paa Saltundersøgning. Besøgt 5 Langøer (?). Været i 11 Kiøbstæder, saasom Skien, Kragerø p. p.

1811 . . . Sept. 29 min Datter Petrine Margr. Ovidia Hervora fød; 1812 Juni 28 døbt ved — Aug. 30 Skibscapt. P. Stibolt Bryllup her med min Niece Ovidia Holbye.

1815. Det lange Storthing begyndt. Mit Qvarteer først hos Kbmd. Kn. Olsen, siden hos O. Heyerdahl. Medlem af Lagthing og Rigsret samt Landvæsens Comiteen . . .

1816. Storthinget sluttet 6 Juli . . . Min Søn Bodvar kommen ind paa Borgerskolen. Moer Skielderup død 14 May (?) . . .

1817 . . . Bortforpagtet min Gaard til Skoll. George Bisset. Bodvar op-

¹⁾ Muligens Biskop J. Neumann, som da var 8 Aar gammel.

taget paa Storskolen . . . Havt Besøg af Hr. Arendt. Ven Einar Gudmundson¹⁾ død i Leuten eller Elverum paa en Reise.

1818 . . . Bisset formedelst Svaghed qvitteret Forpagtning . . . N. H. Mygind antagen til Gaardsbestyrer. . . Stud. P. C. Bech død paa Hokaas 17 Aug.

1819. Min Stokholmsreise blev til Vand. Mygind flyt. om Høsten til Byen.

1820. Søster Messel død i Oslo af Astma g. 59 Aar. Nov. 25, Søster Keyser i Xnia af Brystkræft — 52 $\frac{1}{2}$ Aar. . . J. N. Moss Gaardsfuldmægtig.

1821 . . . Nabo Oberstlieutenant Heiss død paa Hønsen 1 Aug. . . .

1824 . . . Ved mit Ophold i Xnia 9 Novbr. selv procederet min Sag mod Foged Pind, hvori mit Contrasøgsmaal (svært nok) blev afvist, og jeg mulkeret samt idømt Omkostninger. Ligeledes den 16 Novbr. tabt min Sag mod det saakaldte Helved- eller Tyve-Laan. Votering varede til Mørket faldt paa; Dommen kunstig og tvetydig med 3 Alternativer, dog ingen Omkostninger.

Jens Johan Vangensteen døde i Kristiania 8 Febr. 1837.
Hans Hustru Catharina Stranger Sjelderup døde i Overhalden 1851.

Herefter følger nogle Optegnelser fra en nyere Tid af Ove Bodvar Hussein Vangensteen, fød d. 31 Jan. 1806, død 16 Marts 1859 og hans Søn Sognepræst Herman Vangensteen, som neppe kunne paaregne Interesse i videre Kredse og derfor her udelades.

II. 3 Familie-Breve 1770—73,

Velædle Hr. Foged

Høystærede Herr Fætter²⁾! Jeg har modtaget Herr Fætters 2de Skrivelser, den ene med Mr. Andersen deres Fuldmægtig, og den anden med Posten. Jeg har selv antaget Mr Andersen til Information, og da han baade har sundt Begreb og bruger Flid, tviler jeg ikke paa, at han jo til den Tiid, han har foresatt sig, kan med honneur tage sin Examen, endskjønt at Danske Examinere nu er blevne meget skærpede, helst siden de skal holdes publique.

Hvad M. Høpkers³⁾ Ansøgning er angaaende, da tviler jeg paa, at den bliver agræeret; saadant har alletider været vanskeligt at drive igiennem, og siden de publique Examina blev anordnede er det aldrig blevet tilladt; med næste Post skal ellers Resolutionen blive indberettet.

Den Russiske Flode, som ligger her paa Reden og er bestemt til den Midlandske Søe, commanderes af 21 Danske Søe Officierer, der alle ere Chefs paa Skibene. Den har og faaet nogle hundrede Danske Matroser ombord og bliver i Overmorgen Seylfærdig til at gaee videre. Det kgl. Herskab er enten i Brunswig eller Aachen, og endskjønt de ventes tilbage d. 20de hujus, tviler man dog paa, at det skeer saa hastig. Den unge Geheime Conference Raad Grev Holck, som er gift med Grev Laurwigs yngste Datter, og hidindtil har

¹⁾ Sognepræst til Løiten.

²⁾ Til Fogden over Nedre Rommerige Ove Henrich Vangensteen i Rudsberg.

³⁾ Høpner?

været Kongens favorit, har maattet nedlægge alle sine Charges: Han beklages af alle for hans gode Characteres Skyld. Grev Rantzau, der var General i Norge, er bleven Deputeret i Generalitets Collegio.

Der tales om mange vigtige Forandringer, som jeg dog ei vil debitere, da de ei ere fuldkommen visse. Det er derimod altfor vist, at i denne Uge en Mordbrænder har villet sætte Ild paa Christiansborg Slot ved en Kiste fuld af Beg, Krud og Svovel, som var satt i en af Løngangene, og hvortil gik 3 antændte Lunter, som til all Lykke blev funden og slukket førend Lunterne vare udbrændte. Gjerningsmanden er ei opdaget. Paa samme Tiid er den samme Misgjerning ligesaa forgiæves forsøgt paa Goltorff Slot.

Jeg har den Ære at aflægge min Respect for Kiereste og familie, henlevende med Høiyagting

Velædle, Allerhøystærede Hr. Fætters ærbødige Tiener

Kbhvn. d. 11 Aug. 1770.

J. E. Colbiørnsen.

Kiøbenhavn d. 9. Oct. 1772.

Elskværdigste Søster.

— — — Jeg takker for din Fortroelighed, i at tillade mig at udtage din indgivne Afhandling¹⁾, jeg vil søge at fortiene eller i det mindste ikke gjøre mig uværdig til den i flere Tilfælde. Du spørger, om det skulde være Umagen værd at skrive mere i den Sag? i mine Tanker er det ikke; thi for det første kan man næsten skrive hvad man vil, uden at det reflecteres paa, naar det ikke enten angaaer de offentlige Indkomsters Tilvæxt, eller og der er Projecter, der love noget stort ved første Øyesyn; saaledes er her nu i denne Uge begyndt paa at indrette alle Contoirer i et Contoir, støbt i en Masse, dog saaledes at ingen af de forrige skal lide derved, men et par hundrede Mennisker finde nye Nærings-Veye, og den Fremmede, saavel som bosiddende Handels- og Haandværks-Mænd ser sig tiende derved, den første skal her faae all den Underretning han ønsker sig i alle Tilfælde, og de sidste hensende sine Vare til Udsalg, da de der skal afsættes bedre end hos dem selv. Indretningen vil her blive alt for vldtløftig at anføre. For det andet har Martfeld en almindelig Oekonomi-Plan under Hænder, der i Form af en oekonomisk Lov allerede skal være gaaet ind til Forestilling og Approbation.

I forrige Uge blev en Frie-Skriver Stud. Thurah indbragt paa Raadstuen indtil videre; han har skrevet et Uge-Blad, hvori han paa et Sted siger: „vores nu værende Simon Mag(n)us, jeg mener Professor Kratzenstein“ og paa et andet: „Kongeloven er den fuldkomneste Lov; dog mangler den et; thi den siger os hvordan vi skal forholde os, naar Kongen er mindreaarig; men ey hvorledes, naar han er gal. hvilket ey alene er mueligt, men endog virkeligt“ foruden mange andre latterlige og fæle Udtryk, der ere udpressede af Pietismo og forrykt Hjerne, og efter at have sagt alt, hvad han tænkte paa den plumpeste Maade, saa han endog selv seer det, siger han: De skall vell gjøre ham en Smag [?] derfor, de kan sende ham til hans himmelske Fader; men om jeg troer ret, kommer han ey saa lett til ham; han faaer nok raspe først og gjøre Sælskab med sin lige, den bekjendte Bie; Jeg skal see ved Leylighed at sende dig den tilligemed en Nordsk Tragoedie under Navn af Einar Tambe-skjælver, der ventes fra Trykken i denne Uge og er efter mine Tanker pa-

1) Dens Gienstand var Brændevinsbrænderi og Kornhandels indbyrdes Forhold.

triotisk og ypperlig skrevet af en trondhjemske Student Bruun, jeg har læst den hos Autor, før han lod den revidere af Guldberg. . . .

. . . . Jeg lever godt, saa vidt min Smag tillader at leve saa her i Kiøbenhavn; det forstaaer sig selv, at jeg icke vil bestemme samme Begreb til at leve godt her som paa Wildberg; ney Wildberg kan fordybe mig i Tanker, Wildbergs Forlystelser, de sande og dydige Fornøyer, Wildbergs Folk, de ædelhjertede og retsindige, Wildbergs Liv det uskyldige og utvungne, disse Betragtninger om Wildberg de gjøre Kiøbenhavn fæl, og dens Forlystelser ubehagelige for mig; de opvækkede disse Ønsker, gid jeg var i Norge! paa Wildberg! i mine Venners oprigtige Arme! I næste Uge tænker jeg at flytte til Leuning; han og hans Kone gjøre sig meget fore, for at fornøye mig, de har ogsaa truffet den bedste Maade at fornøye mig paa i Kiøbenhavn, nemlig ved at redde min Pung fra en altfor hastig Udtømmelse; et skal jeg ved denne Leylighed bede, naar du kjære Søster eller Fogden glæder mig med en Skrivelse, giv mig portscriptum en Hilsen til dem, hun troer vist at have stødt Fogden ved sit Brev fra Ctania, hvortil hun siger at være bleven op-hidset af Svend Leunings Fruentimmer.

Tak Messrs Owe og Hans Wangensteen for deres kjærkomne Skrivelser, jeg besvarte dem ikke med samme Post, thi Hauritz sagde, han skrev dem begge til; Fogdens Vexel er accepteret til Udbetaling paa Tirsdag, og da skal jeg gjøre rigtig Reede for Pengene og altid med Lyst udrette hans Commissioner. Hans W. beder mig at skaffe ham en af de vacante Tjenester ved Agger, havde hans Ansøgning fulgt med, skulle jeg dog faaet den indleveret ved en Dame her i Byen, der paa Fransk er saa godt som Hof-Narinde, hun har tilbudt sig at skaffe hvad jeg søgte, inod at give hende Beviis for 50 Rdlr., naar det ansøgte var opnaaet, dette kunde man vel gjøre, men om noget derved blev udrettet mere end Suppliqven blev indleveret lader jeg staa ved sit Værd; hendes Navn er Mdme Duclean, hun har vist stor Adresse til Dronningen og Prindsen, men er for Resten en Nar. Jeg ville raade ham selv til at reyse herved. Nu Stats-Nyt — Bombardeer Galiotter, Coffardie Skibe og Matroser og Soldater skal i Høst til Friderichsværn; man træcher her og paa Fæstningerne i Norge (hører jeg ligesaa) Canoner paa Voldene. Men Spørgsmaal hvilken Fiende vi frygte for? Kiel vil man sige med Vished er overladt Kongen som en Douceur. Printz Carl af Hessen skal til Norge enten som Statholder eller Feldt Marchall. Køller Banner skal gaae af. Magistraten blev i forrige Uge forandret, afsadt og indsadt. Kongen er syg, i forrige Uge sprang alt som springe kunde, itu paa Fredensborg. Kongen har stor Lyst til at samles med sin Dronning. . . .

Din oprigtige Broder og tjenstærbedigste tiener

Pehrson¹⁾

logerer hos Sr Holm i Nyehavn Nr. 31.

3. Jeg har imodtaget Hrr. Fætters 2de ærede Skrivelser med vedsendte 20 Rdlr. Jeg har allerede indgivet Ansøgningen for Abelsted og indstændig recommenderet den, tviler heller ikke paa et godt Udfald. De mig tilsendte Penge skal jeg saa vidt de rekke, anvende til at skaffe ham bort.

1) Udskriften er:

Mademoiselle Kirsten Wangensteen. Wildberg pr. Christidnia.

Efter mange Aars Forlovelse havde jeg igaar Bryllup med Jomfrue Marie Hansen forhen Hof-Kammerjomfrue hos Overhofmesterinde von der Lühe, hvilket jeg ej kunde undlade at communicere Hrr. Fætter overbeviist om, at De tager Deel i mit Velgaaende.

Min Broder Christian Colbjørnsen er bleven Høyeste Rets Advocat. Han har store Talenter, og har allerede med megen stor Applausu plaideret 3 Sager. Da han efter mig har faaet en god Deel Sager at begynde med, kan det næst Guds Hielp ey feyle, at han jo maae giøre Lykke i den Vey. Min yngste Broder Edvard er efter min Recommendation kommen til Geheimeraad og Justitiarius i Høyeste Rett Baron Juell Wind som Hofmester for Hans Excellences yngste Søn: Denne formaaende og velmeenende Herre, af hvis besynderlige Bevaagenbed jeg kan flattere mig, vil naar Gud sparer ham livet, gandske vist med Tiden paa en convenable Maade see ham emploieret. Denne min Broder har og i Haab om des vissere Befordring igiennem den Haand, forladt Theologien og begyndt at studere jura.

Mine Søstre befinder sig nu vel. Mette har ellers været noget upasselig. De takkes paa det forbindtligste for Herr Fætters og Jomfrue Søsters kiærlige Erindring.

Igiennem Skrivelse fra Procurator Wold har jeg erfaret, at Herr Fætter har havt den Godhed at tilsende os en Deel af Fædrenelandets Producter. For disse kiærkomne Artikler takker jeg ærbødigst. Især skal jeg lade mig Mysesmør-Ostene smage vel, som jeg aldrig faaer saa gode som de, Herr Fætter har været saa kiærlig at tilsende mig.

Min Kone med Søsken og mig lader paa det kiærligste hilse Herr Fætter med Kiæreste og Jomfrue Søster, samt alle Venner i Egnen.

Khvn. d. 16 Octbr. 1773.

J. E. Colbjørnsen¹⁾.

Kjøbenhavn d. 6 Martii 1784.

4. Allerkiæreste Faster!²⁾

. . . . Endelig er min Ansøgning idag bleven indsændt til Hs. Exl. Oberkammerherre Gbg. Min Fbr. skrev ham desuden til. Professor Abraham Kalls Erklæring paa min Ansøgning vil jeg her indrykke, da den ey er meget lang: „Iblandt de Candidater, som jeg i mit Decanat og Rectorat har examineret for at kunne blive privatum inscriberede, har ingen været, som har viist bædre Fremgang i Skolevidenskaberne end Supplikanten. Jeg holder det derfor for min Pligt at recommendere denne Ansøgning paa det bedste, da Supplikanten ikke anholder om andet end det, som endnu daglig og jævnligen tilstaaes nemlig at maatte uden offentlig Examen artium og philosophicum stædes til latinsk Examen juridicum, da saa mange ere siden 1775 blevene dispenserte fra disse Examina og andtagen til latinsk juridisk Examen, tør den unge W. saa meget snarere haabe derfra at dispenseres, som han dog i Videnskaberne har lagt bædre Grundvold end de fleste andre. Abr. Kall.“ Jeg havde ventet at kunde underrette dig om den erholdne Resolution med denne Post, men faaer være glad til, om jeg kan giøre det næste Gang

1) Paaskrift

Til Ove Henrich Vangensteen fra Jac. Edv. Colbjørnsen 1773.

2) Udskrift:

Til Velædle Jomfrue K. Wangensteen paa Wilberg Grd. ved Christiania

Du spørger, om jeg har siden været hos Etatsr. Colbjørnsen? — hans Forelæsninger undtagne — hvortil svares Nei — og jeg venter heller ikke at blive indbudet af ham, saa længe jeg studerer til Examen. Han er egentlig den, som er imod at nogen tilstædes at tage juridisk Attestats efter privat Examen. uden han er Adelsmand, og dette gjør han for at lokke noget af den studerende Adel ind, som ellers opholder sig ved Academiet i Sorøe. Min Fbr. kan ikke lide ham saa godt nu længer som før, fordi han krummer sig for dybt for de Store efter hans Tanker. . . .

J. Wangenstein.

III. Uddrag af Litteratus Jens Johan Vangensteens Dagbøger.

1804.

Aug. 15 begyndte jeg min 4de Reise til Kiøbenhavn . . . Paa Skrimstad nødsagedes jeg til at tage Natteherberge . . .

16. I Kariolen Kl. 4. Kornskur hist og her begyndt. I Kristiania Kl. 7. Logis hos Svoger Keyser.

17. Visiter paa Tøyen, Hellerud, Lian. Tilbage med Majoren om Aftenen.

18. Form. til Bogstad Gaard 1 $\frac{1}{2}$ Mil fordetmeste gennem raa Skovegne. Hos Khr. P. Anker var kun hans Ven Prok. Gram. Vi spiste, spadserede, i Haugen og talte om allehaande . . . En aldrende Stuepige skjænkede Thevand. Stedet er bekjendt og prægtigt nok — ganske ligt et Slot.

19. Middag hos Madm. Vold, Aften hos Keyser. Formid. Visiter hos Et. Raad Falsen, Over Krigskom. Bergh m. fl.

20. Besluttet at seile med Kapt. Lund.

21. . . . Som jeg havde lagt mig i Klæderne kom Ordre fra Skipperen Kl. 10 at gaae ombord. Jeg tog ikke Afsked med Nogen uden Keyser¹⁾, som fulgte mig ud. Paa Bryggen var Amberg²⁾, V. Egeberg o. fl. Den lille Lund en Bornholmer. Medpassagerer: Jfr. Sara Bøyesen³⁾, Mad. Hammer før paa Toten, en Madam og en Jfr. Jahne fra Kbhvn., den Sidste Skipperens Kjæreste — . . . Skibet var den samme Johanne Marie, som jeg seilede med 1790 og 1801.

22. Tidlig om Morgenen skjøn Kuling, som bragte os forbi Færder . . .

24. F. M. Stille. Efterm. stiv Kuling fra Nord. Med Nød undgaaet Kurven ved Anholt.

25. Kiøbenhavn Kl. 10 — Logis hos Sorterup paa Vestergade . . . Uformodenlig truffet Prof. Krohg⁴⁾ hos Courtin.

26. Middag efter Invitation hos Rode. Aften hos Visløf i Selskab med And. Hofgaard.

27. Indgaaet i Dreyers Klub.

28. Flyttet til Hr. Müller i Skidenstræde 50 nær ved runde Taarn . . .

29. Bivaanet den store Cour paa Fredriksberg hos Kongen i Anl. af Prindsesse Niecens Forlovelse med Pr. Henrik af Preussen. Rask Kanonade og Musik. Da Artilleriet trak derud blandet med Fakler, erindrede jeg Toget

1) Keyser — Slotspræst, † 1810 som Biskop i Kristiansand, gift med Vangensteens Søster (se biogr. Lex.)

2) Arnberg, Herman, Overlærer, siden Rektor i Kristiansand (se biogr. Lex.)

3) Om hende: Fru Duncker, Gamle Dage, paa mange Steder.

4) Statsraad, † 1828 (se Liogr. Lex.).

til Versailles d. 5 Okt. 1789 fra Paris. Paa en Bænk i Haugen kom jeg i Snak med en oplyst Svensker, som jeg tilsidst erfarede var Baron Stahl von Holstein, en Fætter til Gesandten — der nu reiser til Fyhn. Vi fulgtes ad til Courtin, hvor han meget artig bevertede mig med Iis og Bisp. Efter at han var gaaet faldt mig ihænde Nr. 326 af Monitøren, der er saa sur og bitter mod Kongen af Sverrig.

30. . . . I Tuteins Have besøgte jeg Jak. Krumm¹⁾ . . .

31. Aften hos Prof. Krohg paa Fredriksberg

Sept. 2. Til Middag hos Marinecaptein Onserud. Hans Kone en Brygger Schraders Enke, lille og takkelig, skjøndt meget stille. 4 Stedbørn Boet ved Samfrændeskifte vurderet for 60000 Rdlr. mest Aktier og kongl. Obligationer

3. E. M. seet nogle af Prices Gjøglerier.

4. Seet det yndte Narrespil Apothekeren og Doktoren. Frydendahl spiller Apothekeren ret godt. Jean Pio er Gribskof. Mange Situationer ere latterlige, men Madam Frydendahls (forrige Jfr. Møller) Vræl — hvortil hun dog vel var tvungen — var i mine Øine og Øren afskyeligt.

5. Min Fødselsdag Aften Onserud, Leuning, Rode, Møhl og Lie²⁾ hos mig . . .

7. Besøgt *Bernt Anker*³⁾ i hans Logis hos Rau. Han var for nogle Dage siden kommen fra Engelland over Louisenlund, hvor han af Kr. Pr. havde nydt megen Udmærkelse. Jeg havde nu ikke seet ham siden 3 Juli f. A. paa Fedt. Han var temmelig rask efter den sidste Sygdom, som overfaldt ham paa Hafslund i Foraaret. Jeg maatte blive igjen hos ham, da de andre Opvartende var gaaet. Først gik vi ud til Kammerherreinde Calmettes Hotel i Amaliegaden, som han havde leiet for Vinteren. Overkammerjunkeren, en liden, tyk, høflig Mand med meget høie Hæle (Kothurner) viiste os om overalt. Derfra gik vi den lange Vei hen til Professor Treskou ved Vester-vold. Her pustede vi en Stund. Derpaa langs Volden og Gothersgaden tilbage. Nu spiste man over 2 paa den store Sahl hos Rau. Kl. 5 rejste Ridderen til Norge og sagde, at han ønskede at treffe mig her igjen til Vinteren, da han blev borte i 2 Maaneder. Om Aftenen saae jeg Kotzebues Stykke Forsoningen eller de 2 Brødre.

9. Middag hos Rode. Derfra 4 Steder i *Aftensang*: først hørt Paysens tyske Væv i St. Petri; dernæst Katheketen Holst i Frue Kirke; saa Buk i Helliggeistes og endelig Paludan i runle Kirke. Enten af Heden eller af alle disse Gudsord blev jeg virkelig syg og maatte holde mig hjemme det øvrige af Dagen.

10. Talt med E. R. Cold og Amtmand Thaarup, som nu er her paa Reisen til Bornholm. En Frøken Hals er med ham. Konen ventes efter med Sølvposten i neste Maaned, da hun maatte være tilstede ved Auktionen (Død af Nervefeber paa Bornholm 1806).

12. Audience hos Kans. Præs. Kaas.

¹⁾ Jac. Krumm antog Navnet Keyser, Professor i Kristiania, † 1847.

²⁾ Lars Lie, tilsidst Sørenskriver i Thronhjems Stift?

³⁾ Det synes som Vangensteens Rejse har været foranlediget ved en Sag angaaende et Broanliggende paa Romerike men under sit Ophold her maa han have fungeret som Sekretær e. l. hos B. Anker, da det sees at han modtager Løn for den Tjeneste. han har udført i Kjøbenhavn. Naar han modtager Ansættelse som Overinspektør over Ankers Landejendomme har dette maaske været et Formaal for hans Rejse.

13. Seet Komødie: Bryllupshoitiden og Ball. Lagertha.

17. Bivaanet Klasse Lott. Trækn. paa Rosenborg. De 50000 Rdlr. kom strax ud i Mdm. Tobiesens (o: Gjertsens) Koll. i Mandal. Hvorfor ikke heller paa et af mine Numner? Det er i Øvrigt 3die Gang at Norge faaer den høieste Gevinst i dette Seculo, nemlig Ole Embretsen i 1800 — 50000 Rdlr., Kapt. Grundt 1802 — 80000 Rdlr. og nu disse 50000 Rdlr. Det vilde være interessant at bivaane sidste Trækningsdag, for at see om der ikke *kunne* existere en Uoverensstemmelse mellem Tal og Gevinster enten ved Under-sløb eller Skiødesløshed [senere tilføiet: indtraf 1820] Underligt nok at man antager Jøder til Kollektører.

21. Formid. talt med Krist. Kolbjørnsen, Stefansen p. Aften Kl. 7 havt Audients hos den lille stive Hertug af Augustenborg, Patron for Universitetet, Biskop Balle, Amtm. Thaarup, Prof. Nyerup, Dr. Ørsted, en fattig Land Lieutn. Holmboe o. fl. Denne Sidste havde viist Prindsen, at han ikke eiede meer end 4 Kobberskillinger, som han tog op af Vestelommen.

22. Med Hr. Lars Lie og Bertelsen gaaet ud til Fredriksberg for at see Kr. Prindsens Hiemkomst fra Holsteen. Vi saavelsom Borgerskabet kom lidt for seent, men Livjægerne havde modtaget ham ved Damhuset. Alligevel kom han dog ud og takkede det respektive Borgerskab for Umagen og tiltænkte Æresbevisning. I Haugen saa jeg tøiret paa en liden Ø en levende Zebra . . . Stærk Vind. Slagelse brænder.

25. Talt med Lisakewitz, russisk Minister. Siden en Tour over paa Khavn. Ombord paa Kapt. Nissens lille Skib, som skulle til Petersborg. [Denne Nissen forgav siden sine Svigerforældre og blev rettet 17 Juni 1805. Vel at jeg ei tog med ham som Passager. Senere Tilføielse.]

26. Student Hoff i Sygdum faldt ud af Vinduet og død strax.

Okt. 6. Seet Linieskibet Pr. Kristian løbe af Stabelen.

8. Just. Raad *Sixel* paa Nørregade falden ned fra 3dle Etage og efter nogle Dage død paa Hospitalet. En lille Tydsker eller Holstener. Nogle sagde, at han vilde tage en Due igien, andre at han var tungsindig af Forlibelse. Biltzing og Jess Koren¹⁾ arriveret med Sølvposten.

14. Audients hos Reventlow og Geh. Rd. J. Moltke. Talt med Gr. Gebh. Moltke, nu Stiftamtmand.

18. Seet Stykket Korsikaneren.

27. B. Anker fra Norge.

28. Hørt Taleren Pavels, lidet rørende, men solid.

29. Formid. hos Ridder B. Anker. Han var i fuld Pynt, men syg, havde ont for at tale. Jeg rekkommenderede mig strax og bad ham lægge sig. Kort efter at jeg var gaaet faldt han i en Besvimelse og laa som død paa Gulvet, havde bidt sig i Tungen saa han blødte. Hele Rauchs (sic) store Huus kom i Allarm. Da Tjeneren hjalp ham op, skal han have anket paa, at man ei lod ham døe paa saa let Maade.

30. fandt jeg ham tilsengs, men temmelig rask og snaksom. Han fortalte selv sin Historie. Dr. Kallisen var hos ham, ligeledes Geh. Rd. Moltke, Haxthausen, Borthig p. Der var en bestandig Spørgen og Løben.

Nov. 8. I stort Aftenselskab hos den lærde Konf. Rd. Tetens, Deputeret i Finans-Koll. Fruen rask. Her taltes mest Tydsk. Blevn kiendt med Holsteneren Ketelsen

¹⁾ Digterinden Christiane K.' Søn. Han døde som Lensmand i Næs (Romerike) 1867.

9. Middag hos Anker i hans leiede Hotel; derefter kjørt med ham i Visiter og paa Komødien, hvor man havde Opera'en Naturens Røst, der var flau.

Visit hos den døende Konf. Rd. Hiort¹⁾.

12. Hilst paa Kherre Peder Anker og Rosenkrantz²⁾, som nylig arriverte fra Norge. Idag flyttet til Klubverten Dreyer Nr. 31 i Lærstrædet. Faaet 2 rolige Værelser indad til en anden Gaard. . . . Her har jeg prægtig Læsning og Selskab hver Aften paa Klubben.

19. Middag hos B. Anker. Aften Komødie: Faderkiærlighed seirer, af Iffland. Siden hos Onserud³⁾.

21. Atter Audients hos Kaas. Truffet Assessor Brockmann fra Xnia. Siden talt med den unge Assessor Niebuhr, Münter p.

22. Talt med gl. Grev Reventlow. Anker p.

23. Hospiteret paa Moldenhauers skønne latinske Forelæsninger over Johs. Evangelium.

25. Seet Godsche Moltkes store Maleri-Samling. Dineret hos Ank. Hørt Biskop Balles unyttige Bibellæsning. Kirken smukt oplyst. Første Maskerade.

26. Hørt Prof. Rahbeks Forelæsning over danske Poeter. Tvungent slæbende Foredrag. Aften højtideligholdt Klubbens Stiftelse. 1775.

28. Middag hos B. Anker.

29. Det Kgl. Herskab omsider indkommet fra Fredriksberg.

Dec. S. 2. Hørt Taleren *Klausen*, en liden dierv, vakker Mand — fyndig, kraftfuld . . . Middag hos B[ern]t] A[nker] med Rustad og Darre⁴⁾.

4. Havt Audients hos Grev Schimmelmann, seer ud til en from Mand.

5. Atter hos Kaas

6. Atter hos Reventlow. Middag med Litt. Storm Munk⁵⁾ hos B. Ank.

9. Den famøse Schirak⁶⁾ i Dag død.

13. Prof. Krohg reiste som Stiftsretsassessor til Throndhjem.

16. Atter hørt Klausen.

17. Middag hos Anker.

20. Aften hos Malthe Møller med Verlauff. Disse 2 Litterati agter jeg meget.

23. Middag hos B. Ank. Hans Broder Kherre Peder logerer nu hos ham. Julekvellen i al Stilhed celebreret af Rustad og mig paa Klubben.

28. Dineret hos Anker. Om Aftenen Audients hos *Kronprindsen*. Indleveret en drøj Memoire om Brosagen.

30. Med M. Møller hørt Hutwalker — tysk — godt, Aft. hos Verlauff og senere efter Bud hos B. Anker.

31. Fulgt og baaret Prof. Vahl til Graven paa Ass. Kgd. Kold Blæst.

1805.

Jan. 1. Visiter. Middag hos Tante Berg. I Aftensang hørt Brorson. M. Møller og Verlauff til Aftens.

1) Jørgen H., Overberghauptmand, Rentekammerdeputeret. † 1804 (se biogr. Lex.)

2) M. G. Rosenkrantz, Statsraad, † 1838.

3) Omtales her som Søofficer, men findes ikke hos Garde. Han er maaske en Ostindiefarer, der fik Officers-Rang.

4) Den bekjendte Officier N. S. Darre (se biogr. Lex.).

5) Biskop Johan St. Munch, † 1832 (se biogr. Lex.).

6) C. B. v. Schirach (se biogr. Lex.)

2. Middag hos B. Anker. Express *Seeberg*¹⁾ kom ind, medens vi spiste og underholdt os med aandeligt Snak, hvorover Kmherre P. Anker tilsidst blev ærgerlig . . . Den vestindiske Overret, som strandede paa Læssø, returneret til Kbhvn.

3. Skrevet flittig. Aften hos den lærde M. Møller²⁾.

6. Kjerstrups Luftfart mislykkedes atter ganske, da den store Seildugs-maskine ei var istand til at hæve sig. Pøbelen blev nu arrig og vilde mishandlet Manden, men han undkom til Vagien. Stor Tumult. Kronprindsen havde selv travlt med at tilveiebringe Orden. En Klædekræmmer som i Trængselen trædde paa Hertugindeus Fod og var trodsig mod Adjutanterne, blev arresteret. Kjerstrup faaer ei Tilladelse mere at viise sine halsbrækkende Kunster.

Middag hos B. Anker. Aften hos Møhl.

9. B. Anker tilbuden mig Overinspektion over hans Landeieendomme i Norge med 600 Rdlr. Gage og fri Reiser, som jeg modtog.

14. Rufferen Prinds Kjøruds Vinduer indslagne.

17. Middag hos Anker. 100 Rdlr. for Tienesten i Kbhvn.

18. Syg af Svindel tilligemed flere, formodentlig af den fordærvede Rug.

19. Kronprindsen reist til Helsingør for at hilse paa Kongen af Sverrig, som reiser hjem fra Tydskland.

24. Hos Anker.

23. Brillant Fest hos B. Anker, kostede 1000 Rdlr.

29. Seet alle, som kom til Cour hos Kongen. B. Anker bleven forkjølet. Om Aftenen Tale og Souper og Sang i vor Klub. Uenighed mellem Øhlen-schläger, Bjerling o. fl.

Febr. 3. Formiddag hos B. Anker i Selskab med Lindholm, Gr. K. Molkte, Feddersen, Schlegel p. politiseret. Kaas malad.

12. Besøgt Hr. *Seebery* oven over Amagerport. Megen Prat. Sin salig Kones Lig tog han med sig til Kbhvn. Hun var af fransk Adel. Sønnen død af Dands.

15. Ball hos B. Anker.

16. P. Anker reist med Fru Thulstrup⁴⁾ p.

18. Mid. hos B. Anker med Bornemann, Munk og Hofm. Buchwald.

19. Aften med Just. Rd. Bull hos Anker. L'hombre.

24. Middag hos Anker med M. Hagerup⁵⁾.

Marts 1. Besøg af Onkel Canc. Rd. Pehrson fra Landet.

2. Om Aften faaet min Instrux af Anker.

5. Middag hos Anker. Expedition. Afsked.

7. Hjemreise. Karavanen samledes efterhaanden, nemlig: Anføreren den raske Smit; Passagerer: Amtmand Rafn til Inderøen, Kandidaterne Vangenstein og Angell, Student Molbek, Skibskaptein Trond Olsen og Bergh, Styrmand Hansen og Gartner Cramer . . . Sælland paa denne Kant temmelig ufrugtbart. Granerne hel svag. Lyng og Krat. Lærken lod sig allerede høre. . . . Seilede over Sundet med Iisbaaden lykkeligen, men dyrt. — 60 Rdlr. . . . Engelholm naaede vi Kl. 10; fik god Beværtning og Seng.

1) afsat 1795 — sindssvag (se biogr. Lex.).

2) Malthe M., Repertoriets Udgiver.

3) Han døde efter en Dands paa et Bal.

4) Eleonore T. f. Clauson-Kaas, † 11 Sept. 1823.

5) Mathias Hagerup. Expeditionsskreter ved Statsraadafdelingen i Stokholm, Rigsherold, † 1822.

8. Over Hallandsaas i dyb Sne . . . Siden kom vi ind i Hallands næsten umaadelige Ørkner. Mødte Admiral Stockfleth og passiarede en Stund. Passeret Laholm. Siden Halmstad med sit gamle Slot . . . Natten i Falkenberg. Intet Middagsmaaltid som igaar, kun en Snaps paa Skifterne. Om Aftenen er man mere træt end sulten.

9. Atter tidligt Optrud . . . Middag i det smukke Varberg. Nøgent og snavset Land med smaa tørre Klipper . . . I Stapelstaden *Kongsbakka* drak vi Kaffe . . . Passert noget af Gothenborgs Forstæder. Maadeligt Nattequarter i Rebos. Koldt.

10. Søndag Morgen tidlig ud mod en bidende Nordenvind, som dog snart hørde op. Med Fare kiørt over Iis til Hisingen og paa Færgen med hele Kirkealmuen blandt Iisflag til Kongelf. . . Med Bergh i Kirken, hørt Lind messe, gamle Psalmebøger, smukke Fruentimmer, megen Andagt . . . Middag paa Holmen . . . Natten paa Graahede, hvor jeg i 1783 gik i Søvn og forskrækkede mit Reiselskab især J.Rd. Boll.

11. Jeg og Smit steget af i Uddevalla. Læst i Aviserne Drotningens Nedkomst med en Prindsesse . . . Seet Valpladsen 1788. Middag i Kvistrom.

12. Ud i Slæde. Paa Est forlod Kapt. Olsen, Molbek og jeg den store Karavane og tog Iisveien til Fr.hald . . . Afsked med Molbek og Smit, som tog Molbek med sig . . . Denne tog til v. Cappelen i Porsgrund som Huuslærer; en god blød Fyr.

13. I slemt Regnveir til Fredrikstad. Udsat at besøge Rødes Forældre, Horns paa Borge Pr.ggaard, som var en Feil. Derimod aflagt Visit hos Tante Abildgaard, en rask Kone, der med sin Mand skal flytte til Aremark Kald.

14. Tidlig ud. Jeg holdt Middag paa Moss hos den døde Skr[orenskriver] Hiort. Logis paa Verket hos den brave Jyde, Forvalter Semb¹⁾, hvor man om Aftenen havde Løjer af den saak. Generaladiutant M. Reuch.

15. Ikke kunnet komme over Fjorden for Driviis. I godt Aftenselskab hos den rige Andr. Chrystie.

16. Aarle i Slæden. Lykkelig sluppen over til Horten . . . Middag paa Klavnæs med Sølieutn. Dietrichson og snille Kone f. Aars. The hos K. Rd. Nelle i Holmestrand . . . Natten hos Ltnt. Lous paa Hertzgaard.

17. Maatte overblive hos disse gode Folk.

18. Betids ud — til Eidsfos — Fra Duntserud i Følge med den takkelige Frøken Huitfeldt og en liden Jfr. Krøyer. Logis hos Verners gamle Forvalter Strøm; med ham til Aften hos den lystige Vert Debesche.

19. Visiter hos Berghauptmanden p. Stort Middagsselskab hos Strøm for den nye Intendant.

20—22. i Bergstaden . . . Arrangeret det Fornødne med Assessor Esmark.

23. Til Hongsund. Derfra kjørt Drammenselven med Fare. Logis hos Svoger N. Bruun.

24. Til Syverstad i Asker, beboet af min gamle Ven Major Sørbye.

25. Om Morgenen kjørt om Kristianiafjord og Bonnefjorden til Lian. Brede Sprækker i Isen. Majoren Ingier ikke hjemme.

26. Tidlig til Byen Kristiania. Modtaget Efterretningen om Resolutionen af 8 hujus ang. Broprocessen. Middag paa Posthuset. Aften hos Keyser.

28. Hjem. Gud ske Lov. Alt vel!

1) Tilsidst Konsul og Kjøbmand i Kristiania.

Efterskrift:

April 21. om Morgenen tidlig døde min Velynder Ridder Bernt *Anker* i Kjøbenhavn af Ærgrelse over en ved Hoffet udspredd Efterretning om hans forehavende Parti med Frøken Kirstine G. L. Falbe. Hun faaer en betydelig Gave. Boet bliver Fideicommiss. Han blev med stor Pomp bisat i Familiens Liighuus i Kristiania den 21 Junii næst efter.

Slægten Lønborg.

Slægtebogsoptegnelser og Stamtavler vedrørende Slægterne Lønborg, Listov, Strolle, Harlev og Trønner, med supplerende Oplysninger ved **E. Marquard.**

Den nedenfor meddelte Slægtebog over Familien Lønborg er, som det ses af Fortalen, udarbejdet i Aaret 1746 af Frederik Hansen *Lønborg*, Ingeniør og Sekondløjtnant ved det sjællandske gevorbne Infanteriregiment. Det er en Bog i lille Kvartformat paa ialt 89 Sider med tre kolorerede Vaabenafbildninger. Den overvejende Del af Bogen er skrevet af Forfatteren selv, men der er af flere andre Hænder tilføjet nogle supplerende Oplysninger om senere Tiders Begivenheder i Slægten; saaledes har Christopher Frederiksen Lønborg selv suppleret sin Biografi. Der er dog ingen særlig Grund til at holde disse Oplysninger adskilt fra den øvrige Tekst, dertil er de for faa og kortfattede. De er derfor her indføjede paa vedkommende Sted i Teksten. Naar undtages Oplysningerne om de to ældste af de anførte Slægtled maa Bogen siges at være særdeles paalidelig i sine Meddelelser. Den aftrykkes her i sin Helhed med den originale Ortografi; endvidere har jeg medtaget de af Forfatteren givne Stamtavler over Trønner og Harlev; derimod er de i Originalens Slutning optegnede Stamtavler over Slægten Lønborg ikke taget med, — paa nær Begyndelsen af den første Tavle — da de kun er en Gentagelse af Bogens Tekst og da desuden den paafølgende supplerende Oversigt overflødiggør dem.

Bogen ejes nu af Frk. Augusta Lønborg, der velvilligst har stillet den Disposition til Udgivelse. For denne Velvilje og for den Redebonhed, med hvilken Frøkenen har givet mig Oplysninger om Slægten, bringer jeg herved min bedste Tak.

Endvidere benytter jeg Lejligheden til at bringe fhv. Folketingsmand, Formand for det internationale Fredsbureau i Bern, Hr. Fredrik *Bajer*, min Tak for den omfattende Imødekommenhed, som han ved denne Lejlighed har bevist mig.

Slægtebogen.

Gunstige og Veldømmende Læssere,

Rygtet er bedre een staar Rigdom, Ordsp: 22, og et ærligt Nafn, er som een udøst Salve Cant: 1; thi naar Fædrene ere Børnenis Ære, og Børnene igjen de Gamles Crone, Ords: 17, da er deris gode Byrd Rigdom nock og deris ædle Dyd dend beste Salve.